νικοῦ ἀγροῦ ἁλυκίδας ἑβδομήκοντα μυριάδων ἀργυρίων πεπρᾶσθαι ποτὲ ἠκούσαμεν, καὶ πλείονος ἄλλοτε, καὶ τὸ τοῦ οἴνου τέλος ἐν Μολδόβῃ τριάκοντα ἓξ μυριάδων ποτὲ ἐπράθη. Ἐν τῷ Ρουμουνικῷ ἀγρῷ ἐν ὑπηρετῶν λόγῳ τοῖς τηβενοφόροις οὐκ ἀργύρια, ἀλλ' ὑποτελεῖς κάτοικοι δίδονται. Τὰ λοιπὰ ὥσπερ καὶ ἐν Μολδόβῃ σχεδὸν.

Νομοῦ Μπανὰτ ὑπονομοί.

Ἡ ἀναμεταξὺ Ἴστρου καὶ Τισσοῦ καὶ Μαρίσσου κειμένη χώρα τῆς Ρουμουνίας, Μπανάτ, ἐκ τῶν ἐνταῦθα ἐς φύλαξιν τῶν ἄκρων ἐγκαθισταμένων στρατηγῶν καὶ μπάνων καλουμένων, ὀνομάζεται· ἔτι τεμεσβαρικὸν Μπανὰτ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ κραϊοβικοῦ Μπανάτ. Αὐτη ἡ χώρα ὑπέκειτο ποτὲ ῥωμαίοις, οἷς καὶ φρούρια ἔκτιστο ἐν τῷ μεσημβρινῷ καὶ δυτικῷ μέρει, καὶ πρότερον κατῴκητο ὑπὸ Ἰαζύγων, οὓς ὁ Δεκέβαλος ἐνίκησε. Μετὰ δὲ ῥωμαίους ἔσχον αὐτὴν οἱ γότθοι,

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ... ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ... ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

οἱ οὖννοι, οἱ γεπίδαι καὶ ἔπειτα οἱ ἄβαροι. Ἐνταῦθα οἱ ἐπιβόητοι λῃσταὶ σκαμάροι, ἐκ τῶν δεξιῶν παριστρίων μετανάστάντες, ἐφώλευσαν, καὶ μητρόπολιν λῃστείας φρούριον ἔχοντες, τούτῳ τε ὁρμητηρίῳ χρώμενοι, τὰ πέριξ ἐλήϊζον, καὶ τάγμασιν ὅλοις ἀβάρων ἐπετίθεντο. Ἀβάρων δ' ἔπειτα μετὰ νίκην τὸ φρούριον ἑλόντων, οἱ σκαμάροι ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ δρυμοῖς καὶ λοιποῖς φυξίμοις τοῦ Μπανὰτ τόποις ἐνδιαιτώμενοι, διὰ πολλοῦ τοῖς πέριξ ἐπηρέαζον, ἄχρις οὗ οἱ ἄβαροι παντελῶς αὐτοὺς ἐξηφάνισαν. Κρουμὸς ἔπειτα ἡ μάστιξ τῶν κωνσταντινουπολιτῶν, περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐννάτης ἑκατονταετηρίδος, ὑπέταξε τὸ Μπανάτ· ἔπειτα· ὁ μοαγγυορικὸς ἥρως Θούουτος· ἔπειτα ἐπαρχία ἄμεσος τοῖς μοαγγυόροις γίνεται. Ὑπεχωρήθη τοῖς τύρκοις. Αναλαμβάνει πάλιν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς τῶν μοαγγυόρων, καὶ διοικεῖται μέχρι τινὸς κατὰ τὸν ἑστραϊχικὸν τρόπον, καὶ ἔπειτα πάλιν ἑνοῦται τῇ Μοαγγυορίᾳ.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ... ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ... ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ... ΘΕΟΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Πέντε εἰσὶν ὑπονομοὶ, ὁ βόρειος, ὁ ἑῷος, ὁ νότιος, ὁ δυτικὸς καὶ ὁ μέσος. Αὕτη ἡ διαίρεσις καὶ ἡ διὰ ποταμῶν καὶ ὀρέων πολὺ κρείσσων ἐστὶν, ὡς φυσικὴ καὶ μόνιμος καὶ εὐχρηστοτέρα, ὅθεν καὶ προτιμητέα τῶν ἄλλων, ἀγεωμετρίᾳ τὰ πολλὰ καὶ φαντασίᾳ ἐκτελουμένων.

Μέσος ὑπονομός.

Τεμεσβὰρ, πόλις καὶ φρούριον περίφημον διὰ τὴν γεωμετρικὴν ὀχύρωσιν, παρὰ τὸν Μπὲγ ποταμὸν, ἀναμεταξὺ ἑλῶν, ἃ, ὑπερχεκχεομένου τοῦ Μπέγ γίνονται· ποταμόκλυστα γὰρ τὰ πέριξ τῆς πόλεως.

Αγιος Ανδρέας, κωμόπολις.

Κζακοβὰρ, κωμόπολις.

Οραβίτζα, κωμόπολις, ὅπου καὶ χαλκεῖα.

Εῷος ὑπονομός.

Λογγὸς (τὸ), πολίχνιον, ἐν τῇ ἀπὸ βιέννης ἐς Σιμπὶν μεγάλῃ ὁδῷ.

Καρανσέβεν, κωμόπολις, ἀποθήκη ποτὲ τῶν ἀπὸ τῶν ὑπεριστρίων ἐμπορι-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΡΟΥ
Υ.Δ. Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 96

κῶν φορτίων ἐς τὰ Ἀρδέλ. Ο Καρανσεβενίου ὀρθόδοξας ἐπίσκοπος κατοικεῖ τὸ Μπερζέτζ.

Μεχενδίντζ, μικρὸν φρούριον ἐν τοῖς ὁρίοις τοῦ Ρουμουνικοῦ ἀγροῦ, παρὰ τὸν ποταμὸν Τζέρναν, τὸν ὁρίζοντα τὰ δύο Μπανάτ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Νότιος ὑπονομός.

Μαρεκμπίλα, φρούριον ποτὲ ῥωμαϊκὸν, παρὰ τὸν Δανούβιον, στενούμενον πολὺ ἐνταῦθα.

Πεσκαμπύρον, φρούριον ποτὲ ῥωμαϊκόν.

Νέα παλάνκα, παρὰ τὴν ἐκβολὴν τοῦ Καρὰς ἐς τὸν Ιστρον.

Τρίκουλε, παρὰ τὸν Δυνούβιον.

Νέα Μολδόβα, κωμόπολις, ἐπὶ ὑψώματος, προκείμενον πολὺ μέρος τῆς Σερβίας ἔχουσα.

Μολδόβα, πολίχνιον παρὰ τὸν Δανούβιον.

Δυτικὸς ὑπονομός.

Μπεκτζερὲκ, κωμόπολις.

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Βόρειος Υπονομός.

Δίποβα, μικρὸν φρούριον παρὰ τὸν Μάρισσον.

Νέον Αρὰδ, παρομοίως.

Νομοῦ Γύλα ὑπονομοί.

Γύλα τὸ μέρος ἐστὶ τῆς Ρουμουνίας, τὸ ἀπὸ τῶν Καρπαθίων ὀρέων καὶ τῶν πηγῶν τοῦ Τισσοῦ, ὅπου καὶ τὸ Μαραμὸς ἐστι, μίχρις Ουγγ καὶ Μαρίσσσυ καθῆκον, ὥστε ἔχει ἐκ βοῤῥᾶ καὶ ἐξ ἕω ὅρια, τὰ Καρπάθια, ἐκ νότου δὲ μέρος Μολδόβης, τὸ Αρδὲλ καὶ τὸ Μπανὰτ· ἐκ δυσμῶν δὲ τὴν Μοαγγυορίαν, ἀφ' ἧς ὑπὸ Ουγγ καὶ Τισσοῦ ὁρίζεται. Εντεῦθεν ὁρμήσαντες οἱ δακοὶ τὴν ἐπίλοιπον Ρουμουνίαν τὴν τότε Γετίαν κατεκτήσαντο, ἐκπονηθέντων ἤδη τῶν προτέρων κυρίων τοῦ τόπου. Εντεῦθεν καὶ Γεμπερὶχ γότθος, βανδήλους ἑτέρους γότθους, ἐκ τῶν περὶ Μαιῶτιν ἱκομένους, καταπολεμήσας ἐδίωξε. Μετὰ δὲ γότθους οἱ οὖννοι, οἱ γεπίδαι, οἱ ἄβαροι κύριοι τῆς χώρας ἐγένοντο· καὶ τῶν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε. Π. Α. της Κ. Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἀβάρων ταπεινωθέντων, χαζάροι κρατοῦσι τῆς χώρας, ὅση πρὸς δυσμὰς τοῦ Αρδὲλ κεῖται, ἀφ' ἧς καὶ τοὺς βουργάρους ἐπελθόντας σφίσιν, ἀπέκρουσαν. Ισως μέρος μόνον τοῦ Γύλα τὸ πρὸς τῷ Μαρίσσῳ μόνον ὑπέταξαν οἱ βούργαροι· ὑπέταξαν δὲ καὶ τὰ δεξιὰ τοῦ Τισσοῦ μέχρις Ιστρου, καὶ τὸ Μουντκὰς πόλις, πρὸς τὸ βύρειον τοῦ περιφήμου ἐξ ἐνοινίας Τοκάϊ, καθέδρα τοῦ ἡγεμόνος βουργάρου ὑπῆρχεν. Οι δὲ χαζάροι καὶ πρότερον ἔμποροι ὄντες ἐς τὴν Ρουμουνίαν ἐσύχναζον, καί τινα μέρη ἀποβαλόντες, ὡς τὰ ἑῷα καὶ μέσα τῆς Ρουμουνίας καὶ μεσημβρινὰ ἴσως, ζῶντος τοῦ Κρουμοῦ, ἀποθανόντος ἀνέλαβον, τὸ κράτος ἔχοντες ἐν τοῖς μεσημβρινοῖς τῆς Ρουσσίας, κἀκεῖθεν ἐν καιρῷ δυνάμεσι νέαις ἑαυτοὺς ἀναλμβάνοντες. Ει γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις ὁρῶμεν τόπους ἀπὸ κυρίων ἐς κυρίους συχνάκις μεταβαίνοντας, πόσῳ μᾶλλον ἐν τοῖς τότε χρόνοις, ὅτε τὰ ἔθνη ἀγέλαι φιλοπλανούντων ζώων ἐτύγχανον. Τηνικαῦτα χαζάρων τῶν ἐντὸς

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Κ. Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Κ. Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

τοῦ Ἴστρου κρατούντων, Κύριλλος τὸ τοῦ Χριστοῦ εὐαγγέλιον ἐντὸς τοῦ Ἴστρου ἐκήρυξε, καὶ χαζαρικὸς ἀπόστολος ὠνομάσθη. Τηνικαῦτα καὶ οἱ ῥουμοῦνοι καθόλου χριστιανοὶ ἐγένοντο· ἦσαν γὰρ καὶ πρότερον οἱ τῶν τοῦ Χριστοῦ οὐκ ἀμύητοι ἐτύγχανον. Περὶ τούτους τοὺς χρόνους καὶ οἱ βούργαροι τὸν χριστινιασμὸν ἐδέξαντο παρὰ Μεθοδίου ἀδελφοῦ τοῦ Κυρίλλου. Ἐκ τούτου οὖν τοῦ χρόνου σύμπαντες οἱ ῥουμοῦνοι χριστιανοὶ ἦσαν, τῇ ἀνατολικῇ καὶ παλαιᾷ καὶ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ προσκείμενοι, καὶ οὐδέ ποτε ἀπεσχίσθησαν. Εἰδέτινες παθῶν ἥττους, ἀνδράποδα αὐτόχρημα, κολακείας φίλοι, ἀληθείας πολέμιοι καὶ ὑπερόπται, ἐκείνης μᾶλλον ἢ ταύτης φροντίζοντες, ἕτερα παρὰ τὰ πράγματα ἐξέδωκαν, πᾶσαν Ῥουμουνίαν τῷ δυτικῷ προσκεχωρηκέναι δόγματι καταφλυαροῦντες, οὐ θαυμαστὸν, θαυμαστὸν δὲ μάλιστα, ὅτι ἄνδρες σεβάσμιοι ἄλλως διὰ παιδείαν, ἠχὼ τῶν ψευσμάτων ἐκείνων γίνονται· καὶ τοὺς μὲν ῥουμούνους τοὺς

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ... ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ... ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ... ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Π. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ. ΕΠ.Ε.Α.Ε.Κ. τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

αὐτόχθονας τρόπον τινὰ τοῦ τόπου, τοὺς ἐγγενέας κατοίκους, καὶ συμπάντων τῶν ἐπηλύδων πολὺ πολυαριθμοτέρους, τὸ ἔθνος τὸ τοῦ μεγάλου Τραϊανοῦ δημιούργημα, περιφρονοῦσι καὶ ὡς οὐδὲν οἴονται ἀρότρου καὶ καλαύροπος βαρβαρικῶς ὑπερορῶντες, ξίφεσι δὲ καὶ δόρασι καὶ πυροβόλοις ὅπλοις, καὶ σκολιῷ κηρυκείῳ, χυδαϊκῶς ἐπτοημένοι· ἐπήλυδας δέ τινας ἐλάσσονος λόγου ἀξίους ὄντας, ἐν πολλῷ λόγῳ τιθεμένους. Μπίσσεγγ τὸν γεωγράφον, ἄλλως ἀξιόλογον ἄνδρα ὄντα διὰ παιδείαν, καὶ δι' ἃ καταλελοίπει ἡμῖν συγγράμματα, οὐκ ἄν τις δικαίως ἀγανακτήσειεν ὁρῶν, τοὺς ἐν Αρδὲλ ῥουμούνους ξένους καλοῦντα καὶ μηδενὸς ἀξιοῦντα λόγου; Ετερος δέ τις λέγων ὅτι οἱ σάξοι ἐν Αρδὲλ εἰκοσιπεντάκις πλείους συμπάντων τῶν ἑτέρων κατοίκων εἰσίν, ἄξιος οὗτος ἱστορικὸς ὀνομάζεσθαι, ἀγνοῶν τὸ τῆς ἱστορίας ἀλφαβῆτα παντάπασι;

Μετὰ τοὺς χαζάρους καὶ βουργάρους, τοὺς μοαγγυύρους βλέπομεν περιπλανω-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΓΟΜΕΝΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ. Δ... Κ. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

μένους ὀλίγον ἐν τῷ Γύλα, ἢ διαβαίνοντας καὶ πέραν τοῦ Τισσοῦ κατασκηνώσειν μέλλοντας. Μετέπειτα δὲ καγγάρους ὁρῶμεν μέχρι Τισσοῦ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν παρατείναντας, τὰ ἀριστερὰ παρατίσσια μέχρις Ἀρδὲλ καὶ Μαρίσσου καὶ Κέρες, ἴσως καὶ περεταίρω, Γύλα ὀνομάσαι. Μετὰ ταῦτα δὲ Θούουτος, βοεβύδας ἢ φύλαρχος μοαγγυόρος, Μπανὰτ καὶ Γύλα ὑπέταξεν ἐν μέρει πάντως, καὶ ὡς ἡγεμὼν ἀνεξάρτητος ἦρχεν ἐνταῦθα, τὴν ἀρχηγεμονίαν μόνον γνωρίζων τοῦ βασιλέως τῶν μοαγγύορων. Τέλος καὶ τὸ Γύλα νομὸς ἄμεσος τῆς Μοαγγυορίας γίνεται. Οἱ δὲ ῥουμοῦνοι τοῦ Γύλα χριστιανοὶ τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος ἤδη τυγχάνοντες, Ἱεροθέου ἐπισκόπου τῶν τύρκων ἐπίστρεμμα εἶναι οὐκ ἐδύναντο· ὅ, τε Γεουλᾶς ὑποκειμένους χριστιανοὺς ἔχων καὶ ὑπερορῶν ἴσως, ἐκ τοῦ πατριάρχου καὶ αὐτοκράτορος τὸν χριστιανισμὸν ἔγνω δέξασθαι, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐς Κωνσταντινούπολιν ἵκετο, πολιτικώτερον βουλευσάμενος ἴσως, εἰμὴ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ. ΕΠ.Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἀλαζονικώτερον. Νῦν δὲ ἀκούομεν τούτους τοὺς ἐν τῷ Γύλᾳ ῥουμούνους, τοὺς πλείους εἰμὴ τοὺς πάντας, ἀπεσχισμένους τῆς καθόλου καὶ παλαιᾶς ἐκκλησίας καὶ τῇ δυτικῇ ἡνωμένους, ἀπὸ τοῦ χρόνου ἴσως καθ' ὃν καὶ ἕτεροι καταλιπεῖν τὴν πατρῴαν θρησκείαν, ἀντιχρίστως κατηναγκάσθησαν.

Οπαιωσοῦν μὲν οὖν ἂν ᾖ τὸ Γύλα ὑποδιῃρημένον, μελέτω τοῖς τὸν τόπον οἰκοῦσι καὶ χρήζουσι τὰ τῆς διοικήσεως εἰδέναι, ὑφ' ἣν πολιτεύονται· ἡμῖν δέ καθολικώτερον καὶ γεωγραφικώτερον μᾶλλον ἢ ἱστορικώτερον τὰς διαιρέσεις τῶν τόπων θεωροῦσι, μικρὰ πάντη μέλει· ἐπειδή καὶ μικρὰ παντάπασι διαφέρει, καὶ σπουδῆς ὑποκείμενον γεωγραφολογοῦντας ποιεῖσθαι τὰ συχνάκις μεταβαλλόμενα καὶ μετατρεπόμενα, περιττὸν τυγχάνει παντάπασιν. Ο δὲ ἀναγκαῖον τυγχάνει, καὶ ἡμῖν νυνὶ, καὶ τοῖς μετέπειτα ἐσομένοις, τὸ εἰδέναι ἐστὶ μετὰ προσδιορίσεώς τινος τὰς θέσεις τῶν ἀξιολογωτέρων πόλεων, πο-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε. Γ. Α. της Κ. Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ταμῶν, ὀρέων καὶ εἴτι ἄλλο διὰ ὁποιανοῦν αἰτίαν ἐστὶν ἀξιόλογον. Πρὸς τοῦτο αἱ φυσικαὶ διαιρέσεις μᾶλλον, ἤπερ ἄλλαι, ὁποῖαι ποτ᾽ ἂν ὦσι, συντείνουσι, καὶ ταύταις δεῖ τοὺς γεωγραφοῦντας προσέχειν μάλιστα, τοὺς συναδελφοὺς αὐτῶν, τούς τε νῦν καὶ τοὺς μετὰ σφᾶς ἐς τὸν βίον ἐλευσομένους, πραγμάτων πολλῶν ἀπαλλάττοντας, καὶ παύεσθαι ὁρίζειν, ἅττα ἡ φύσις ὁρίσαι οὐκ ἠθέλησε καὶ ἀόριστα κατέλιπε. Παρὰ τῷ Πτολεμαίῳ ὁρῶμεν πολλὰς πόλεις ἐν Ρουμουνίᾳ· ἀλλὰ προσδιορίζειν καὶ κατὰ μέρος πως τὸν τόπον, οὐ ῥᾴδιον· καὶ ὁ τότε μοιρασμὸς παρὰ πλεῖον τἀκριβοῦς ἀπολείπεται, ἤ ὥστε ἔχειν τινὰ προσδιορίζειν τὸν τόπον ἑκάστης πόλεως, καὶ ὁ ἀκριβὴς ἐνιότε, οὐδὲν ἐς προσδιόρισιν, ὥσπερ καὶ ὁ σταδιασμὸς, ὀνίνησιν. Η Διννογέτεια ἀμέλει, πάντως κατ᾽ αὐτὸν πλησίον που τῆς ἐκβολῆς τοῦ Προύτου ἔκειτο· ἀλλὰ πότερον, ἐν δεξιᾷ τοῦ Ιστρου ἢ ἐν Αριστερᾷ; Εκειτο μὲν οὖν κατ᾽ αὐτὸν ἐν τῇ Μυσίᾳ, ἀλλὰ κατ᾽ αὐτὸν ἡ Μυ-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ. Κ.Π.Ι. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σία ὑπὲρ Ἴστρου καὶ Τύραν ἐξετείνετο, καὶ κατ᾽ αὐτὸν ταῖς μοίραις καὶ τοῖς λεπτοῖς τοῦ μήκους τε καὶ πλάτους ἴσως ἐπερειδόμενον, πολὺ τοῦ ἀκριβοῦς ἀπολειπομένων, ἡ θέσις τῆς Δινογετείας ἀμφισβητήσιμος. Πότερον πάλιν ἡ Νικωνία καὶ ἡ Ὀφιοῦσσα ἄμφω αἱ πόλεις, ἐν δεξιᾷ εἰσι τοῦ Τύρα ἢ ἐν ἀριστερᾷ; καὶ ποτέρα τῶν δύο τούτων ἐν δεξιᾷ; Ἄδηλον καὶ τοῦτο κατ᾽ αὐτόν παντάπασι. Ταῦτ᾽ ἄρα ἐφεξῆς, φεύγοντες τὴν ἀπροσδιοριστίαν, ἣν ὁ νοῦς ἀποστρέφεται, ὡς ἐς τὰς γνώσεις τῶν ὄντων ὑπὸ ταύτης δυσκολυνόμενος καὶ συμποδιζόμενος, τὰς ἐφεξῆς φυσικὰς διαιρέσεις προειλόμεθα· ἄλλως τε καὶ περιττῆς οὔσης ἑκάστης ἄλλης ὁποιασοῦν τῷ ἀναγινώσκοντι. Λαμβάνοντες οὖν τοὺς ποταμοὺς ὅρια, ἀρχόμενοι ἐκ τοῦ βορείου τοῦ Γύλα, ἔχομεν τοὺς ἐφεξῆς ὑπονομούς.

Ὑπερτίσσιος ὑπονομός.

Ὁ ὑπονομὸς οὗτος περιλαμβάνει τὰ ἐν δεξιᾷ καὶ βόρεια τοῦ Τισσοῦ, ἐκτεινό-

μενος μέχρι τοῦ Ουγγ ἐκ δυσμῶν, καὶ τῶν Καρπαθίων πρὸς βοῤῥᾶν καὶ ἕω.

Χοὺστ, φρούριον ὀχυρὸν ἐπ᾽ ὀχυρωτέρας πέτρας κείμενον, καὶ ὑπερκείμενον κωμοπόλεως ὁμωνύμου, παρὰ τὴν ἐς τὸν Τισσὸν ἐκβολὴν ποταμίου, ἐν τῷ Μαραμός. Εντεῦθεν, ὡς λέγεται, ὁ Μπόγδανος ἢ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Δραγγότζης εἰς τὸ ἑῷον τῆς Ρουμουνίας κατέβη, καὶ τὴν μέλαιναν Κουμανίαν κατακτησάμενος, τὴν ἐπικράτειαν τῆς Μολδόβης ἵδρυσε.

Κερεζμέζε, κωμόπολις πρὸς ἕω τοῦ Χοὺστ, παρὰ τὸν Τισσὸν ἀρχόμενον.

Μουνκὰς, πόλις ἐν δεξιᾷ ὄχθῃ τοῦ Λατόρζα, πρὸς τὸ δυτικοβόρειον τοῦ ἀγκῶνος τοῦ Τισσοῦ.

Ουγγβὰρ, πόλις ἐς τὸ βόρειον τοῦ ἀγκῶνος ἐν τῇ ἀριστερᾷ ὄχθῃ τοῦ Ουγγ.

Υποτίσσιος ὑπονομός.

Εχει πρὸς ἕω, μέρος τῆς Μπουκοβίνης, καὶ τὰ Καρπάθια, πρὸς νότον, μέρος τῆς Μπουκοβίνης καὶ τὸ Αρδὲλ, καὶ τὸν Κρόσναν ποταμόν.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ... ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ... ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Ε.Υ.Δ της ΠΕΠ ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Σίγετλι, κωμόπολις ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Τισσοῦ, ἐν τῷ Μαραμύς.

Βίσκ, κωμόπολις παρὰ τὸν Τισσόν.

Μπάϊα μάρε, πόλις πρὸς ἔω τοῦ Σομόσσεως ποταμοῦ, παρὰ τὸ ὅριον τοῦ Αρδὲλ, ὅπου χρυσοκοπεῖον διὰ τὰ παρακείμενα χρυσεῖα.

Μπάϊα σπρίε, κωμόπολις μεγάλη, πρὸς ἔω καὶ πλησίον τῇ ἀνωτέρω πόλει.

Σατμάρε, πόλις ἐν δεξιᾷ τοῦ Σομόσσεως.

Νέμετι, κωμόπολις, πλησίον τοῦ, Σατμάρε.

Κρασνοκερέσιος ὑπονομός.

Ο ὑπονομὸς οὗτος περιέχει τὰ ἀναμεταξὺ Κράσνα, Τισσοῦ, καὶ τοῦ βορειοτέρου Κέρες.

Μαργγίτα, πόλις ἐς τὸ βόρειον τοῦ Κέρες.

Ντέμπρετζιν, πόλις μεγάλη, πολυάνθρωπος, ἀπεριτείχιστος, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὑπονομοῦ, ἐν εὐρυχωροτάτῃ πεδιάδι·

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε. Γ. ... Κ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ὑπὲρ τὰς δώδεκα ὥρας πανταχόθεν τῆς πόλεως ἐκτεινομένη.

Μεσοκερέσιος ὑπονομός.

Ο ὑπονομὸς οὗτος περιλαμβάνει τὰ ἀναμεταξὺ τῶν δύο Κέρες ποταμῶν, καὶ τοῦ Αρδὲλ.

Οράδιε μάρε, φρούριον ὀνομαστὸν, πόλις, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὑπονομοῦ, παρὰ τὸν μέσον Κέρες.

Ζιούλα, πόλις παρὰ τὸν νότιον Κέρες, ἐς τὸ δυτικονότιον τοῦ Οράδιε μαρε.

Κερεσμαρίσσιος ὑπονομὸς.

Ο ὑπονομὸς οὗτος περικλείει τὰ ἀναμεταξὺ τοῦ Αρδὲλ, Μαρίσσου, Τισσοῦ καὶ νοτίου Κέρες.

Αράδ, φρούριον καὶ πόλις ἐπὶ Μαρίσσου, ἐς τὸ βόρειον τοῦ Τεμεσβάρ.

Τζονὰδ, πόλις ἐπὶ Μαρίσσου, πρὸς δυσμὰς τοῦ Αράδ.

Μακὸ, κωμόπολις πρὸς δυσμὰς τοῦ Αράδ.

Βασιὰρχελυ, πόλις παρὰ τὸν Τισσόν.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Π. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ. της Κ.Π.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Νομοῦ Αρδὲλ ὑπονομοί.

Τὸ δὲ Αρδὲλ ἢ Ερδὲλ ἀπὸ τοῦ Ερτὲμ ἢ Ηρτημ καγγαρικῆς λέξεως δρυμὸν σημαινούσης καταβαῖνον, ὑποτάξαντες οἱ βασιλεῖς μοαγγυόροι, ἰδίᾳ ὑπὸ βοεβόδας πολιτεύεσθαι εἴασαν. Μήποτε δὲ ἡ ἰδιοπολιτεία αὕτη αἰτιλογουμένη, ἐκ τῆς ἰδιοπολιτείας τῶν θουουτιδῶν προκύπτει, οἵτινες ἀποβαλόντες τὸ Γύλα, ἐνταῦθα περιωρίσθησαν, κατακτησάμενοι μετὰ ταῦτα τὸν τόπον, ὡς ἀνωτέρω εἴδομεν; Αλλ᾽ εἰ καὶ οἱ τζέκλερ καὶ οἱ σάξοι ἰδίᾳ πολιτεύονται καὶ τὴν ἐξουσίαν τῶν βοεβοδῶν συμβαίνει οὕτω πολὺ περιορίζεσθαι, καὶ ἐς στρατηγίαν καταντᾶν, ὅμως οἱ βασιλεῖς μοαγγυόροι, ὑπονοοῦντες τὴν δύναμιν αὐτῶν, δύο καὶ τρεῖς ἅμα, ἔσθ᾽ ὅτε καὶ τέσσαρας ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐγκαθίστασαν βοεβόδας τοῖς ἐν Αρδὲλ ἰδίᾳ πολιτευομένοις μοαγγυόροις, πολυαρχίᾳ οὕτω τὴν σφετέραν ἐκεῖ ἡγεμονίαν προασφαλίζοντες.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Ε.Υ.Δ της Κ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Μετὰ δὲ ταῦτα, στάσεων ὑπὲρ διαδοχῆς ἐν Μοαγγυορίᾳ ἀναφυεισων, καὶ ἐν Αρδὲλ ὑπὲρ τῶν προνομίων τῶν σάξων, ἔντε τῷ Δαϋτζλὰνδ τοῦ νέου δόγματος τοῦ Λουθήρου κρατυνομένου καὶ ἐκτεινομένου, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰῶνος, καὶ ἤδη κυκλομιλιῶν ἐν Αρδελίῳ λουθηρικῶν συνισταμένων, καὶ τῶν βιβλίων τοῦ νέου διδασκάλου ἀναγινωσκομένων καὶ καταβιβρωσκομένων, οὕτως εἰπεῖν, ἐξήπτοντο αἱ κεφαλαὶ, μετεβάλλοντο αἱ γνῶμαι, καὶ ἐταράττοντο ταῖς τῶν συμβαινόντων σκέψεσι, καὶ τὸ νέον δόγμα συνηντᾶτο ταῖς περιστάσεσι δεξιώτατα. Οι σάξοι ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου ἐνοχλούμενοι, καὶ λόγοις Ισχυροῖς ἐν ταῖς ἀναγνώσεσι τῶν βιβλίων τοῦ Λουθήρου θαυμασίως προμηθευόμενοι, καὶ παρ᾽ ἀνθρώποις βίᾳ καὶ ὑποταγῇ μᾶλλον ἢ λόγῳ χαίρουσι, μηδὲν διαπραττόμενοι, κατὰ μικρὸν ὀπαδοὶ τοῦ Λουθήρου ἐρεθιζόμενοι ἀνακηρύττεσθαι ἤρχοντο. Πεμφλιγγέρος ἁρμοστὴς Βασιλέως ἐν Σιμπὶν τυγχάνων, καὶ τοῖς σάξοις

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Φ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ἀρήγειν βουλόμενος, ἐν τοῖς βιβλίοις τοῦ Λουθήρου, οἷς πεῖσαι τὸν ἐπίσκοπον ὑπὲρ σάξων ζητῶν, ὀπαδὸς τοῦ πάππα τυγχάνων, ἔλαθεν ἑαυτὸν ζηλωτὴς λουθήρου διακαὴς γενόμενος καὶ προστάτης τῶν σάξων ἔνθερμος. Προχωρουσῶν δὲ τῶν διαφορῶν καὶ στάσεων, τοῦ λατινικοῦ κλήρου τοῖς λεγομένοις αὐτοῦ δικαίοις ἰσχυρογνωμονέστερον ἐπιμένοντος, καὶ βίαν ἐπαπειλοῦντος, τῶν τε σάξων ἀκαμπτοτέρων γενομένων καὶ μὴ ἐνδιδόντων παντάπασι, δι᾽ ἐπιταγῆς βασιλικῆς ἀναζητήσεις τῶν λουθηρικῶν βιβλίων γίνονται, καὶ δημοσίᾳ ἐν τῇ τοῦ Σιμπὶν ἀγορᾷ πυρὶ τὰ βιβλία, ἡ ὁ πλοθήκη τῶν σάξων κατὰ τοῦ πάππα, καταδικάζεται. Ταῦτα διαπραξάμενοι οἱ λατῖνοι, ἔλαθον ἐλαίῳ, τὸ δὴ λεγόμενον, σβέσαι τὸ πῦρ ἐθελήσαντες· οἱ γὰρ κάτοιτοικοι τοῦ Σιμπὶν, θεαταὶ τοῦ γινομένου τυγχάνοντες, καὶ ὅπλον τοῦ ψεύδους καὶ σκοτεινὴν ἀπόδεξιν τὸ πῦρ οἰηθέντες, τοῖς τοῦ Λουθήρου προσεχώρησαν δόγμασι, μάλιστα δὲ καὶ τὸ θαῦμα ἰδόντες, ἢ ἰδοῦ-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Θ. ΠΕΛΕΓΡΙΝΗΣ
Ε.Υ.: ... Κ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σιν ἑτέροις πιστεύσαντες. Ψαλτήριον δαϋτζιστὶ γεγραμμένον, καὶ διὰ τοῦτο μόνον πυρὶ κατακριθὲν, ἀνέπαφον ἐκ μέσου τῆς φλογὸς ἐς ὕψος ἀρθὲν, ἔπειτα τὴν πρὸς τὰ κάτω φορὰν βιαίως καὶ στιβαρῶς φερόμενον, ἐμβριθέστερον ἐμπίπτει τοῖς νώτοις τοῦ καλοῦ πυρυπηρέτου, καὶ αὐτίκα πίπτει κατὰ γῆς νεκρὸς ὁ ἄνθρωπος, καταπλαγεὶς θαυμαστώτερον ἢ καταπληγεὶς σφοδρότερον. Ου θαυμαστὸν δὲ εἰ τοιαῦτα θαύματα φιλεῖ ἐνίοτε γίνεσθαι· τὸ γὰρ φανταστικὸν, ὡς ἔοικε, τῶν παρεστώτων θεολήπτων, οὐδὲν ἧττον τοῦ παραφλέγοντος πυρὸς ἐξαπτόμενον, ἱκανὸν ἦν ἐντυποῦν καὶ παριστάναι πρὸ ὀφθαλμῶν τοιαῦτα ἰνδάλματα· εἰδώλων γὰρ πραγμάτων ἐν τῷ μυχῷ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐντυπουμένων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μυχῷ τοῦ φανταστικοῦ φαντασμάτων, μετὰ μηδεμίαν παρύστασιν ἐγκεκολαμμένων, ταραττομένης τε καὶ ἐνθέου τῆς ψυχῆς γενομένης, ἀντενεργεῖ ἡ φαντασία καὶ ἀντιπαριστᾷ ἡμῖν, ὡς πρὸ κοίλου καθρέπτου, ἃ οὐδ' ὅλως ὑπάρχουσι

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ. ΚΑΠΗ ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

πράγματα. Ου βλέπομεν πολλάκις νοσοῦτες, σπινθῆρας, ἀράχνια, ὄφεις καὶ σχήματα καὶ σώματα τερατώδη, οὐδεμίαν ὕπαρξιν ἔχοντα; τοῦτο καὶ ὑγιαίνουσι μὲν, νοσοῦσι δὲ τὴν φαντασίαν συμβαίνει.

Εν τούτοις τοῖς χρόνοις καὶ Ιωάννης Τζεπολίας, βοεβόδας πρότερον τυγχάνων τοῦ Αρδὲλ, καὶ πρὸ πολλοῦ τὴν βασιλείαν μετιὼν, ἀναγορεύεται ὑπὸ τῶν φίλων βασιλεὺς μουγγυόρων, τοῦ μείζονος κόμματος βασιλέα ἕτερον ἀνειπόντος, τὸν Εστραϊχικὸν Φερδινάνδον, καὶ κελεύει σύμπαντας τοὺς ἐν Αρδὲλ λουθηρόφρονας ἡβηδὸν κατασφαγῆναι· ἀλλὰ παραλόγου καὶ θεομανοῦς ἐπιταγῆς οὐδὲν πλέον ἐγένετο, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοῦ νέου δόγματος ὀπαδῶν καθ' ἑκάστην αὔξοντος, καὶ ἀνταίρειν χεῖρα ἤδη κρατερὰν ἔχοντος, τῶν περιστάσεων σφίσι δεξιῶν οὐσῶν. Ιωάννης δὲ ἐν μέσῳ κλύδωνος πολιτικοῦ καὶ ζάλης θεομανικῆς ἀποληφθεὶς, καὶ νῦν μὲν ὑπὸ τὴν φιλίαν ἢ προστασίαν τῶν τύρκων ὢν, νῦν δὲ συνθήκας βεβιασμένας πρὸς χάριν Φερ-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ... ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ... ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006